

**Neumann János Egyetem
Gazdaságföldrajzi és Településmarketing
Központ**

**Somogyi-Farkas Sára
Digitális technológia a
településfejlesztésben –
Interjúkötet az okostelepülések
gyakorlatáról Magyarországon**

**Magyar Gazdaságföldrajzi és
Településmarketing Műhely
Kiadványsorozat 11.
2024**

Digitális technológia a településfejlesztésben – Interjúkötet az okostelepülések gyakorlatáról Magyarországon

Szerkesztette: Somogyi-Farkas Sára

**Neumann János Egyetem
Kecskemét, 2024**

Sorozatszerkesztő:
Tózsza István

Szerkesztő:
Somogyi-Farkas Sára

Technikai szerkesztő:
Subecz Zoltán

Interjúalanyok:

Balaicz Zoltán
Balogh Anikó
Juhász László
Dr. Petrányi Csaba
Veres Pál

Szakmai lektorok
Korompai Attila
Tózsza István

ISBN: 978-615-6435-73-6
ISSN: 2939-516X

Kiadó:

Neumann János Egyetem
Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ
Felelős kiadó: Fülöp Tamás Ferenc rektor

Tartalom

Előszó (Somogyi-Farkas Sára)

Köszönetnyilvánítás (Somogyi-Farkas Sára)

1. Alsómocsolád: az Okos Falu
– interjú Balogh Anikó képviselő asszonnyal

2. Monor: egy élő városlaboratórium
– interjú Juhász László alpolgármesterrel

3. Újszilvás: ésszerű növekedés
– interjú Dr. Petrányi Csaba polgármesterrel

4. Miskolc: a komplexitás kezelése
– interjú Veres Pál polgármesterrel

5. Zalaegerszeg: a tökéletes tesztkörnyezet
– interjú Balaicz Zoltán polgármesterrel

Előszó

Az infokommunikációs technológiák új távlatokat nyitnak a települések fejlődésében, a komplexitás menedzselésében és a 21. századi kihívásokra való válaszaink megtalálásában. Az ilyen jellegű okos (smart) vagy ésszerű megoldások helyi szintű megtalálása, a lehetőségekhez, a helyi igényekhez és ambíciókhoz legjobban illeszkedő okos fejlesztési eszközök azonosítása pedig szintén új kihívást támaszt a településvezetők számára.

Ezen interjúkötet keretében településvezetőkkel és egy-egy térség közösség-szervezésében komoly részt vállaló, nagy hatású véleményformálóival beszélgettem, akik egyedi perspektívákat kínáltak a technológia, a fenntarthatóság és az emberi tényezők, illetve a humánum metszéspontjának megtalálásához. Az interjúk élénk és valós képet vázolnak településeink és életterünk jelen kihívásokról történő újragondolásáról és azon erőfeszítésekről, melyek nemcsak intelligensebbé, hanem élettel telibbé és befogadóbbá is teszik környezetünket.

Alsómocsolád történetében megláthatjuk, hogy egy-egy intézmény, jelen esetben egy Teleház és annak agilis munkatársai mekkora előre lendülést adhatnak egy helyi közösségnek az infokommunikációs lehetőségek alkalmazásában és a digitális írástudás kiterjesztésében egy Budapesttől távoli lokációban. Monor, Magyarország egyetlen kormányzati okosváros pilotprogrammal rendelkező, élőlaboratóriumként működő településeként rámutat, hogy ezen projektek megtervezése és végrehajtása milyen szempontok szerint jelent teljesen új megközelítést minden eddigi településfejlesztési beavatkozáshoz képest és melyek a legfontosabb tanulságai a 2017 és 2022 közötti komoly kihívásokkal teli, ugyanakkor rendkívül dinamikus fejlődési időszaknak. Újszilvás község a stabil, független forrásokra alapozott és az energia függetlenség felé tartó, ésszerűséget képviselő fordítását adják a 'smart' jelleg

megvalósításának. A körforgásos gazdaság alapelveinek szinte a rendszerváltást követő évektől történő alkalmazása már a 2010-es évekre látványos eredményeket hozott. A megújuló energiaforrások kombinált felhasználása, valamint a fiatal nemzedékek mozgásközpontú és környezettudatos nevelésével Újszilvás példaértékű stratégiát adhat számos magyarországi kistelepülés életképességének növeléséhez és megtartásához. A tanulmánykötetben a klasszikus okos város koncepció egyik legteljesebb megvalósulását Miskolc megyei jogú város példáján láthatjuk. A beszélgetésben egyszerre jelenik meg a vizuális gondolkodásmód jelentősége, a fejlesztésekhez szükséges szervezeti háttér rugalmas és óriási problémamegoldási kapacitásokkal rendelkező, magas szintű praktikumot képviselő jellege, valamint a digitális és az analóg világot egyensúlyba állító, hibrid rendszerek sikeres példája. Zalaegerszeg pedig mind épített környezetében, mind gazdaságfejlesztési stratégiájában már széleskörűen alkalmazza a technológia által kínált lehetőségeket. Amellett, hogy a települést használók mindennapjait *intelligens gyalogátkelők, okos hulladékgyűjtők, interaktív információs felületek és tömegközlekedést segítő tájékoztatási rendszerek segítik, a város a kutatás-fejlesztés és az innováció terén is óriási távlatokat nyitott. A ZalaZONE járműipari tesztpálya, valamint a mellette található, az ipari-gazdasági beruházásokat kiszolgáló egyetemi oktató, kutató és innovációs központ (Science Park) három egyetem (Széchenyi István Egyetem, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Pannon Egyetem) összefogásában nemzetközi színvonalú fejlesztési környezetet teremt.*

A 2020 és 2024 közötti időszak a települések fejlődésének minden eddigit meghaladó, óriási kihívásokkal teli szakasza volt. Az itt rögzített beszélgetések az infokommunikációs lehetőségek és a technológia által ajánlott településfejlesztési megoldások alkalmazásának tanulságait célozzák megosztani, emellett pedig az innen való elrugaszkodáshoz szükséges pozitív jövőképek kialakítását, valamint a cselekvő közösségeket támogatják.

Kecskemét, 2024. szeptember 26.

Somogyi-Farkas Sára
Szerkesztő

Köszönetnyilvánítás

Szeretném kifejezni nagy köszönetemet Dr. Tózsza Istvánnak a kutatási munka tervezése és fejlesztése során nyújtott értékes és építő jellegű javaslataiért, valamint Dr. Szebeni Dávidnak, aki nélkül nem sikerült volna a legkiválóbb interjúalanyok megszólítása.

Szeretném továbbá megköszönni az interjúalanyoknak,

Balaicz Zoltán polgármester úrnak (*Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata*),
Balogh Anikó képviselő asszonynak (*Alsómocsolád Község Önkormányzata*),
Juhász László alpolgármester úrnak (*Monor Város Önkormányzata*),
Dr. Petrányi Csaba polgármester úrnak (*Újszilvás Község Önkormányzata*) és
Veres Pál polgármester úrnak (*Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata*),

hogy őszinte, reális, ugyanakkor rendkívül inspiráló képet rajzoltak az elmúlt időszak kihívásairól és településeik sikereiről, valamint, hogy hajlandóak voltak ilyen nagylelkűen idejüket áldozni a beszélgetések lefolytatásához és a szövegek véglegesítéséhez.